

*Наталія Леицук
Валентина Водяна
(м. Тернопіль)*

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У сучасному світі технології є невід'ємною частиною навчального процесу. Країни з розвиненою освітньою системою впроваджують цифрові інструменти, адаптивні платформи та штучний інтелект для покращення навчання, що робить вивчення міжнародного досвіду вкрай важливим. Використання освітніх технологій у початковій школі дозволяє персоналізувати навчання, враховувати індивідуальні особливості дітей та покращувати розуміння матеріалу завдяки інтерактивним методикам.

Дослідження міжнародного досвіду (Фінляндія, Сінгапур, США, Естонія тощо) допоможе знайти найкращі практики, які можна адаптувати до українських реалій, зокрема в умовах воєнного стану та реформування освіти.

Пандемія COVID-19 продемонструвала важливість онлайн-освіти та гнучких технологічних рішень для навчання дітей. Дослідження іноземного досвіду допоможе створити стійку систему освіти, здатну функціонувати навіть у надзвичайних ситуаціях.

Використання технологій сприяє формуванню у молодших школярів цифрової грамотності, критичного мислення, комунікаційних навичок і здатності до самостійного навчання, що є ключовими компетентностями сучасного світу.

Україна активно реформує освітню систему в рамках НУШ (Нова українська школа). Вивчення міжнародного досвіду дозволить вдосконалити підходи до навчання, підготувати сучасних учителів та створити ефективне освітнє середовище. Одже дослідження міжнародного досвіду використання освітніх технологій у початковій школі є важливим для модернізації української освіти, підвищення її якості та відповідності викликам сучасного світу. Це допоможе створити інноваційну та ефективну систему навчання, що готує дітей до життя у цифрову епоху.

Вивченням проблеми використання освітніх технологій у початковій школі займалися такі вчені, як Т. Бріцкан (2017), А. Гуржій (Гуржій, Глазунова, Волошина, 2020), О. Глазунова (Гуржій, Глазунова, Волошина, 2020), Т. Волошина (Гуржій, Глазунова, Волошина, 2020), С. Литвинова (Литвинова 2017, 2021), О. Савченко (Савченко, 2018) та інші. Їхні дослідження охоплюють різні аспекти цієї теми, зокрема впровадження дистанційного навчання, застосування електронних підручників, використання доповненої та віртуальної реальності, а також підготовку майбутніх учителів до роботи з інформаційно-комунікаційними технологіями. Особливу увагу приділено аналізу міжнародного досвіду та адаптації передових освітніх методик до реалій української шкільної освіти.

Дослідження цих учених показують, що технологічні інновації можуть значно покращити якість навчального процесу, сприяти персоналізації освіти та підвищенню мотивації учнів. Важливим напрямом залишається подальше вивчення проблеми інтеграції цифрових технологій в освітній простір, особливо в умовах воєнного стану та необхідності гнучких форм навчання. Використання міжнародного досвіду та наукових розробок у цій сфері дозволить удосконалити навчальні підходи та зробити початкову освіту більш ефективною та сучасною.

Сучасний світ швидко змінюється, і освіта не може залишатися осторонь технологічного прогресу. Початкова школа – це основа навчання, і саме в цьому віці важливо використовувати новітні методи для розвитку дітей. Країни, які активно впроваджують освітні технології, демонструють вищі результати у міжнародних освітніх рейтингах, що підтверджує ефективність цифрових інструментів у навчанні. Досвід таких країн, як Фінляндія, Сінгапур, США, Естонія, показує, що технології можуть значно покращити навчальний процес. Наприклад, у Фінляндії активно використовують ігрові освітні платформи та адаптивне навчання, а в Сінгапурі – робототехніку та STEM-методику. У США впроваджують змішане навчання, що поєднує онлайн- та офлайн-методи.

Однією з головних переваг цифрових технологій є персоналізація освіти. Використання штучного інтелекту дозволяє створювати індивідуальні навчальні маршрути для кожної дитини. Це особливо важливо у початковій школі, оскільки діти мають різний темп навчання та рівень знань.

Досвід окремих країн у впровадженні освітніх технологій: Фінська система освіти відома своїм інноваційним підходом. У початковій школі широко використовуються цифрові освітні платформи (Serppö), що сприяють інтерактивному навчанню. Особлива увага приділяється ігровим методам навчання, які допомагають учням засвоювати матеріал у невимушеній формі. Сінгапур-У цій країні велика увага приділяється розвитку STEM-освіти, де діти з раннього віку вивчають програмування, робототехніку та наукові дисципліни. Використання інтерактивних додатків, таких як Scratch, допомагає розвивати логічне мислення та креативність у дітей. Естонія є одним із лідерів у сфері цифрової освіти. Завдяки державній освітній платформі eKool, учні, вчителі та батьки можуть ефективно комунікувати та відстежувати прогрес навчання. Практично всі школи країни використовують онлайн-ресурси для навчання.

Україна також активно розвиває цифрову освіту. У межах реформи Нова українська школа (НУШ) впроваджуються інтерактивні підручники, електронні освітні платформи та дистанційне навчання. Водночас існує низка проблем:

– Нерівний доступ до технологій – не всі школи мають необхідне технічне забезпечення.

– Потреба у навчанні вчителів – багато педагогів потребують додаткових навичок роботи з цифровими технологіями.

– Військові виклики – через війну багато дітей навчаються дистанційно, що потребує якісних онлайн-ресурсів.

Незважаючи на труднощі, Україна має всі передумови для успішного впровадження цифрових технологій в освіту. Завдяки міжнародній співпраці та залученню іноземного досвіду можна створити ефективну та сучасну систему початкової освіти.

Для того щоб ефективно адаптувати міжнародні практики в Україні, необхідно:

– Розширити доступ до цифрових технологій у всіх школах, забезпечити необхідне обладнання.

– Навчати вчителів цифровій грамотності через курси підвищення кваліфікації.

– Інвестувати в освітні стартапи та технологічні ініціативи, які сприяють розвитку цифрового середовища.

– Застосовувати гнучкі методи навчання, які дозволять поєднувати традиційні та інноваційні підходи.

Висновки. Використання освітніх технологій у початковій школі є важливим інструментом модернізації навчального процесу, що сприяє його персоналізації,

інтерактивності та ефективності. Досвід таких країн, як Фінляндія, Сінгапур, Естонія та США, показує, що цифрові технології – це не лише засіб передачі знань, а й потужний механізм для розвитку творчих, аналітичних та соціальних навичок учнів. Світові тенденції, зокрема адаптивне навчання, гейміфікація, змішані методики та використання віртуальної реальності, дозволяють зробити освіту більш доступною та цікавою для дітей.

Україна вже впроваджує цифрові технології у межах реформи Нової української школи (НУШ), проте існує низка викликів, таких як нерівний доступ до технологій, потреба у підвищенні кваліфікації вчителів і складнощі, пов'язані з війною. Вивчення міжнародного досвіду та його адаптація до українських реалій можуть допомогти покращити систему початкової освіти, зробити її більш інклюзивною, сучасною та готовою до майбутніх викликів. Важливим завданням є подальший розвиток освітніх платформ, підтримка педагогів у використанні цифрових методик і розширення співпраці з міжнародними освітніми організаціями.

Список використаних джерел:

1. Бріцкан Т. Особливості підготовки майбутнього вчителя початкових класі до інноваційної діяльності. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія : Педагогічні науки*. 2017. № 36. С. 23–27.
2. Гуржій А. М., Глазунова О. Г., Волошина Т. В. Цифровий навчальний контент для системи відкритої освіти. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2020. Вип. 55. С. 25. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2020-55-22-30>
3. Литвинова С. Модель використання електронних освітніх ресурсів у початковій школі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 27, том 6, 2020 С. 101–105.
4. Литвинова С. Г., Мельник О. М. Використання електронних освітніх ігрових ресурсів у навчально-виховному процесі початкової школи: методичні рекомендації. Київ: КОМПРИНТ, 2016. 85 с.
5. Мельник О. Використання електронних освітніх ресурсів у початковій школі. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 2: Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. 2015. № 16. С. 132–139.
6. Савченко О. Початкова освіта в контексті ідей Нової української школи. *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2018. № 2. С. 4–10.